

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází v obchodnictví v musikálních **Ludevita Fleischera** v Praze v železné ulici.
Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR

Předplácí se: půll. 1. zl. 60 kr.,
celoročně 3 zl. 20 kr.

S poštou: půll. 1 zl. 80 kr.
celor. 3 zl. 60 kr. r. č.

Pro státy německé: půlletně
1 tol., 8 nov. gr., celoročně
2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Nakladatel :

Ludevít Fleischer.

O studování sborů.

Chceme-li skladbu pro piano jiným s náležitým výrazem přednésti, je nevyhnutelně zapotřebí, abychom dříve skladbu dobře prostudovali, technické obtíže překonali a dokonale s duchem jejím se seznámili.

Podobně má se to i se sborem.

Chce-li ředitel zpěváckého spolku nějaký sbor s pěvci studovati, nastane mu povinnost, aby jej nejprv dokonale prostudoval, s nesnadnostmi a zvláštnostmi jeho se seznámil a do ducha jeho vnikl.

První práce ředitelova bude tedy, aby si slova (text) sboru dobře přečetl a jejich obsah náležitě uvážil. Slova vlastenecká požadují zajisté zcela jiného přednosu, než slova vážná, ano slova rozhodují i nad tempem, v jakémž se sbor provozovati má. Slova sboru „Já jsem Slovan s duší s tělem“ nemohou se, jak každý přísvědčiti musí, klidně; nýbrž živě, vřele a rázně přednáseti; opáčeného takřka přednosu i tempa požadují slova Zvonařova sboru *Ráno*: „V ranní září když se skví, vlídné, tiché údolí,“ které se volně a velebně zpívati musí. Při Horákově sboru *Při draní* „Honem, honem derte“ naznačují již slova „tempo,“ v jakém se as sbor tento provéstí má. A tak bychom mohli na sta příkladů vypočísti, které by náš výrok potvrdily.

Zná-li tedy ředitel obsah sboru, nechť projde *jednotlivá místa a slova*, na nichž zvláštní důraz spočívá; neboť jen tímto způsobem dodá se při provozování sboru důležitým místům a slovům náležitě váhy a patričného významu. Na to přikročí ředitel k skladbě samé, poznamená si především těžká místa, nesnadné přechody atd., na něž pak zpěváky zvláště upozorniti chce, dále všimne si každé přednosu se týkající známky skladatelovy, na př. forte, piana, crescendo, decrescenda, ritardanda atd., neboť jen patričným zachováváním těchto předpisů od skladatele udaných možná provéstí skladbu tak, jak as skladateli v mysli tanula. Znamínka tato hrají při provozování jakékoliv skladby a pro jakýkoliv nástroj velkou roli. Jako malíř nakreslený obraz barvami a odstínováním jejich oživuje; taktéž dodává ředitel šetřením znamínek sboru svěžesti a zajímavosti. Sebe lepší skladba, při jejímžto provozování se na předepsaná znamínka (nuance) nehledí, upadne v jednotvárnost, unaví posluchače a nedosáhne žádoucího výsledku; kdežto sbor náležitě s nuancemi přednešený,

i kdyby méně zdařilý byl, pronikne a obecnostvo baví. Z toho vyplývá, že sbor někde s velkou pochvalou přijat jest; kdežto na jiném místě tentýž sbor jen málo se líbí aneb dokonce s výsledkem se mine. *Duch, cit a vkus* oživí skladby, nikoliv však *mechanické zpívání not*.

Neudal-li skladatel při svém sboru žádných, přednosu se týkajících znamínek, musí ředitel slova a hudbu sbor proskoumat, na znamínkách a nuancech, jichž k oživení skladby užiti chce, se pevně ustanoviti. Zde především rozhoduje *cit a vkus*, které řediteli vodítkem býti musí.

Když se byl ředitel o způsobu, v jakém sbor provéstí chce, ustanovil, seznámí zpěváky s výsledky svého bádání a dá nápotom *slova sboru zřetelně přečísti*, aby při jednotlivých hlasech je na důležitá místa upozornil a důrazná slova jim na srdce vložil.

Má-li ředitel slabé síly výkonné, musí s nimi jednotlivé hlasy probrati; jsou-li ale pěvci v čtení not dosti silni, nechá je hned s listu zpívati; načež se k podrobnému studování přistoupí.

U přednášení sborů musí ředitel zvláště k tomu hleděti, aby zpěváci *stejně dech brali*. Za tou příčinou dlužno ustanoviti místa, kde se dech bráti dovoluje a kde nic. Pan Leop. Zvonař podává v listech ředitelům zpěv. spolků v tomto ohledu následujícího vodítka.

„Dech se musí bráti při všech pauzách, při všech znaméních rozdílnosti, jakož jsou čárka, středník, tečka, dále před každým dlouhým tónem. Dech se smí bráti všude, kde toho smysl slov připouští, kde se tím slova, kteráž nevyhnutelně k sobě sluší, od sebe netrhají, přídavná a statná, početní a statná jména atd. konečně musí se bráti dech mezi dvěma tóny, z nichž první melodickou frásí ukončuje a druhý novou frásí začíná.“

Stalo-li se to, přejde ředitel k podrobnému studování. Nejprv musí na př. tenori I. svůj part zpívati a chybují-li v některých místech, musí je ředitel na vady, jichžto se dopouštějí, upozorniti a tak dlouho s nimi studovati, až part svůj zcela neúhonně provedou. Totéž musí dělati i při ostatních hlasích. Jsou-li výkonné síly nestejně, usnadní si ředitel práci tím, že nejprv sbor se *slabými zpěváky* studuje; načež pak, když se byli tito svému úkolu naučili, dobří pěvci nastoupí a s nimi pospolu sbor přednášejí.

Jde-li sbor dle not neúhonně, přikročí ředitel k odst-

ňování jistých míst, které buď zvláštního důrazu, protahování, sesilování, zmirňování atd. vymahají. Opakují-li se na př. jisté věty několikrát za sebou, není radno, na jeden a týž způsob je přednésti; jelikož by místa tato jednotvárnosti snad utrpěla. Zde záleží tedy na řediteli, jak tato místa dobře pojal, aby naznačil, která z opakujících se míst větší důrazu do sebe má, aby se pak zpěváci v přednosu dle toho řídit mohli.

Při této příležitosti musíme ještě podotknouti, že se nesmí ředitel znamének přednosu se týkajících příliš úzkostlivě držeti, a že odstiňování nikdy mnoho nápodobné býti nesmí.

Podavše takto několik značnějších pokynů k studování sborů, musíme připomenouti, že jsme se při tom více krasovědecké stránky drželi, majíce za to, že každý p. ředitel technickou stránku as znáti bude.

Antonín S.

Jan Ladislav Dussek.

Životopisný nástin, podává K. P. Kheil mladší.

(Pokračování a dokončení.)

O jiných nástrojích, na př. o Vídeňských pianech nedalo se to říci. Piana tato nechala ve svých nedosytných zvucích i ve své menší určitosti fantasii volně se pohybovati, co zatím charakter anglického pianu svého vzdělání na nejvyšší sentimentálním a jednostranně působícím posouvnutím (*una corda*) a hlubokým padáním klaves dosahuje; čímž se jiného přednosu nepřipouští, než *legato* v širokých massách a polohách plných ušlechtilé a něžné sentimentálnosti.

Těmito několika slovy, která se nám mimovolně v péro vloudila, doufáme, že jsme naznačili základní tah Dusskova charakteru, jak se tento v četných jeho pracích (hlavně instrumentálních kusech) jeví a jak se v jeho skladbách pro piano vždy víc a více vyvinul.

Chceme-li Dusska dokonale poznati, musíme s jeho dřívějšími, snadnějšími pracemi začíti a z nich na jeho pozdější, větší a dospělejší díla přejíti, z nichžto zvláště jeho G-moll koncert, jeho „Elegii“ — „Le retour à Paris, L'invocation“ jmenovati dlužno. Všude objevuje se vedle znamenité vyvinuté technické sběhlosti skladatele, vedle všech umělůstek prosté snahy, by nástroj sám platnosti došel, ušlechtilá k vnitřku umění hledící mysl, ano všude jeví se rozjaření, které ze srdce vycházejíc do srdce posluchače vniknouti chce. Daleké, dobře znějící polohy akkordů; harmonie zvláště průchody a jmenovitě chromatickými průchody a průchodními akkordy bohatá; modulace bohaté vždy jemně, často euharmonicky vedené, široce vedené, plněznějící z největší části mnohohlasé, klidně a něžně vedené figurace a pasáže, mnoho triol; melodie, kde se jednohlasně objevuje s vymrštěnými běhy: to jsou charakteristické taby, které se jednotlivě u mnohých komponistů nalézají, ale v tak bohatém spolku a v tak stálé sloučenosti jen v Dusskových skladbách soustřeďují.

Žádný skladatel a pianista neměl by opomenouti, skladby Dusskovy dokonale prostudovati; neboť jsme přesvědčeni, že z nich mnoho dobrého vytěží a mnohému se naučí. Skladby

kostelní J. L. Dusska nalézají se v rukopise; velká část jich nachází prý se na kůru sv. Barbory v Kutné Hoře a v Čáslavi. Co důkaz jeho plodnosti, jeho talentu a pilnosti svědčí to, že více než 200 velkých i menších skladeb, zvláště pak sonat a koncertů pro piano od něho tiskem vyšlo a že se jeho skladby ještě dosud v Anglicku s velkou oblibou dávají a také ve vlasti naší zaznívají.

Podobizna Dusska nalézá se v Lipských všeobecných hudebních novinách roč. 26. — Podobizna, kterouž B. Dlabáč skrze Cianchettiniho r. 1802 na památku obdržel, byla od Coswaye, dvorního malíře král. prince, malována a od P. Condé výtečně v mědi vyryta a měla následující nápis:

Musica a l'uomo e norma
di lei concetti e prendono
da lei gli affetti consonanza e forma.

Končícе tento stručný nástin doporučujeme co nejvřeleji všem pianistům a pianistkám sonaty a koncerty Dusskovy, které jim zajisté krásné duševní zábavy poskytnou.

Marie Stuartová na jevišti.

Sděluje F. J.

V historii nalézá se málo látek, které by od dramatické Musy tak mnohokrát vyčerpány byly, jako velmi pohyblivý a smutný konec krásné a nešťastné Marie Stuartové. Těm, kteří se pro divadlo a jeho bibliografii zajímají, bude as vítáno chronologicky uspořádané sestavení všech tranédií, jejichžto středem vdova po králi francouzském Františka II. jest.

Z francouzské literatury jsou nám známy:

1. „*Marie Stuart, reine d' Ecosse*,“ tragédie v 5 děj. a ve verších od M. Regnault-a v Paříži. Tento kus, jenž se 3. vydání dočkal, věnován jest kardinalu Richelieu-ovi.
2. „*Mari Stuart, reine d' Ecosse*,“ tragédie v 5 jedn. a v prose od Edm. Boursault-a; v Paříži 1683. Věnována jest vévodovi ze Saint-Aignan, jenž básníku za to 100 louis d'orů daroval. Kus tento byl do italštiny přeložen a vyšel v Bologni 1734.
3. „*Marie Stuart*,“ tragédie v 5 jedn. a ve verších, od neznámého; vyšla v Paříži 1735.
4. „*Marie Stuart*,“ tragédie v 5 jedn. a ve verších od Pierre Antoine Lebrun-a, v Paříži 1520.

Z anglické literatury:

5. „*Mary, Queen of Scots*,“ tragédie v prose od Johna Saint-John-a, v Londýně 1780. Spisovatel této tragédie byl bratr znamenitého lorda Bolingbroke.
6. „*Mary, Queen of Scots*,“ tragédie od paní Mary Deverellové, v Londýně 1792.
7. „*Mary Stewart, Queen of Scots*,“ historické drama od Jamese Grahame, v Edinburgu 1801.
8. „*Mary Stuart*,“ dramatické představení, v Londýně 1823.

Nejbohatší je v tomto ohledu *literatura italská*:

9. „*La regina di Scozia*,“ tragédie v 5 jedn. a ve verších od C. Ruggieri-ho, v Neapoli 1604. Věnována jest kardinálu Spinellimu.
10. „*La reina di Scozia*,“ tragédie v 5 jedn. a v prose od Federiga della Valle, v Miláně 1628.
11. „*Maria Stuarda*,“ opera scenica in prosa od Giov. Fran. Savaro del Pizzo, v Bologni 1665.
12. „*Maria Stuarda*,“ tragické drama v 5 jedn. a ve verších od Anselma Sansone, v Paříži 1672.
13. „*Maria Stuarda*,“ tragédie v 5 jedn. od Vittoria Alfieriho, ve Florenci 1781. Dle svědectví spisovatele sama je tato tragédie nejslabší ze všech jeho dramatických prací. Tragédie tato vyšla též v něm. překladu od V. z Lüdemannů a ve francouzském od Claude Petitot v Paříži 1804.

Holandská literatura má jen jediný kus tohoto jména:

14. „*Maria Stuarta of gemertel se Majesteit*,“ tragédie v Keulen 1646.

Literatura německá má následující kusy téhož jména:

15. „*Maria Stuart*,“ tragédie v 5 jedn. v prose od Ch. Jindř. Spiese, v Lipsku 1793.
16. „*Maria Stuart*,“ tragédie v 5 jed. ve verších od Bed. Schillera, v Tubinkách 1801. Následující překlady této tragédie jsou nám známy: *český* od Pavla Jos. Šafaříka v Praze 1831; *francouzský* od J. G. Hess-a v Ženevě a Paříži 1816; od Jindřicha de Latouche v Paříži 1829; od Merle a Rougemont-a v Paříži 1810; od P. A. Lebruna v Paříži 1820; od M. de Barante v Paříži 1835; *anglické* od neznámého v Londýně 1801; od W. Petera v Heidelbergu 1841; *italský* od P. Ferrariho v Miláně 1816; od A. Maffei-e v Miláně 1829; *dánský* od K. L. Rahrbecka; v Kodani a *holandský* od J. Kinker-a v Amsterodámě 1807.
17. „*Maria Stuarts Jugendjahre*,“ tragédie v 5 jedn. a ve verších od Caesara von Widder. Tato tragédie, která Stuartinu lásku k pěvci D. Rizziovi obsahuje, dávala se r. 1830 v Mnichovském dvorním divadle; zdaž však tiskem vyšla, není nám povědomo. Konečně musíme se ještě zmíniti o *latinské tragédii* „*Maria Stuarda*,“ kteráž 1593 v Donay tiskem vyšla.

Každý příspěvek k doplnění této bibliografie bude nám vítán a vždy jej uveřejníme.

C o r e l l i.

Novella.

(Pokračování.)

II.

Tento nešťastný výsledek nebyl však s to lásku obou mladých lidí udusiti; jelikož ale nyní přestala býti dovo-

lena, nebudeme se při jednotlivostech její neblahé jsoucnosti déle zdržovati.

Panu Lorenzovi di Monteserrato nechtělo se poštětiti, aby mohl svou choť zpupné své rodině představití a jelikož pro své převrhlé manželství od Neapolské šlechty takřka v opovržení upadl, opustil Itálii a odejel do Paříže, kdež paní di Monteserrato brzy v kruzích nejvznešenější aristokracie se pohybovala. Brzy na to odebral se i Corelli, jenž naruživosti na něm hlodající odolati nemohl, do Paříže, avšak jen pěšky, maje toliko při sobě housle, na něž již znamenitého mistrovství dosáhl. Cestoval do Francie, aby zde své štěstí hledal a našel též věnce; leč přinesl nazpět zoufalost v srdci svém.

Dějepisci hudby tvrdí, že žárlivost Lully-ho *), jenž tehdež na vrcholu své slávy stál, mladému virtuosu tolik působila mrzutosti a nepříjemnosti, že by Corelli byl býval nucen, Paříž opustiti. Tato udání jsou však nepravá; mámeť v rukou platné důkazy o laskavosti Lullyho k svému rodáku, jež sám v dvorní koncerty uvedl, ba ano Lully užil všech příležitostí, aby talent jeho rodáka skvěle vystoupiti mohl.

Corelli vyhledal Nelii a působil tak mocně na jejího ducha, že manželskou svou věrnost zrušila. Štěstí obou milenců netrvalo dlouho. Milostný poměr Nelie k virtuosu roznesl se brzy po Paříži a také Lorenzo se o tom dozvěděl, I pospíšil si vymoci si u úřadu zatykač „Lettre de cachet,“ aby Corelli-ho zavřítí mohl; avšak tento dozvěděl se o všem uprchl z Paříže. Šest měsíců na to zemřela Nelie, která se opět se svým manželem smířila, při porodu dcery, jejížto otec dle domněni mnohých lidí pochybný byl.

III.

Roku 1712, bez mála pět a třicet let po těchto událostech, skvělo se divadlo v Neapoli, nikoliv však divadlo San Carlo, nýbrž jedna z nejnádhernějších budov, která dramatickým představením zasvěcena byla, neobyčejnou září. Žluté voskové svíce, které obyčejná světla na jevišti a v stěnných svících a korunkách vytlačily, byly znamením, že král sám představení přítomen bude a lid, jenž již od božského rána všechny vchody u divadla v obležení měl a nyní sál zcela naplnil, dokazoval, že jakési neobyčejné a dychtivě želané divadlo jejich zvědavosti se poskytne.

A skutečně chtěl dnes největší italský virtuos na housle, jež kritik Matheson „knížetem všech umělců“ nazývá a jehož Gasparini „pravým Orfeusem svého času“ jmenuje; Corelli totiž poprvé svůj podivuhodný talent Neapolitánům na odív postaviti.

Když se byl král v otevřené lóži usadil, která dle tehdejšího způsobu pro něho v proscenium vystavena byla, když jej bylo shromážděné obecenstvo s obyčejným potleskem při-

*) Lully J. B. nar. 1633 ve Florenci počal co kuchtík v paláci Ludvíka XIV. svou dráhu divadelní. Jeho pokusy na housle a kytáru zbudily pozornost králova, následkem čehož se r. 1650 ředitelem hudebního sboru „Les petits violons“ stal. Lully stal se později zakladatelem francouzské opery a složil mnoho ballad, písní a oper, z nichžto opery Kadmus — Theseus — Psyche — Iris — Armida až do Glucka prvního místa zaujímaly. Zemřel r. 1687.

vitalo, započal orchestr ouverturou od Scarlattioho *), kterouž obecnstvo netrpělivě poslouchalo, ačkoliv několik dní před tím s nadšením přijata byla; na to nastalo v celém sále hluboké ticho a brzy objevil se Corelli jsa provázen královským služebníkem v livreji, jenž na aksamitové podušce královským znakem ozdobené znamenité Amatovky zesnulého Bassiniho nesl.

Při pohledu na slavného virtuosa zvedlo se veškeré obecnstvo a když byl král mu zatleskal, aby nechal volného průchodu pochvale, ježto by se ani dříve nebyla odvážila, propuknouti; tu zavzněl sál několik minut takovým hromovým „Evviva“ a „Bravo,“ že se klenutí sálu otrásalo.

Tehdáž byl Corelli šedesátník; jeho obličej měl navzdor vráskám přec úplný výraz dobroty a něžnosti, kteráž jeho mladším létům tolik půvabnosti dodávala. Velký tento mistr vykonal, ačkoliv po celé Evropě jeho jméno známo bylo, přec jen málo uměleckých cest, jelikož bezpochyby poklid, jehož v Římě požíval, příliš miloval aneb jelikož, jak mnozí tvrdí, žárlivosti současných houslistů se obával. Corelli byl dosta-

tečně zvyklý veliké chvále Římanů; avšak nadšení Neapolitánů pro něho naplnilo kmeta obdivováním a pohnulo jej k slzím.

Corelli přednášel na tomto památném dnu dva kusy a dvakrát dostoupla pochvala obecnstva největšího stupně nadšení; tento triumf znamenitého houslisty byl nejkrásnější jeho života; avšak bohužel byl poslední.

Současný dějepisec poznamenal při této příležitosti ostrovtipně, že na dráze umělce často zvláštní případy změny se objevují. Několik dní později byl Corelli k dvoru povolán, aby se opět slyšeti dal a přednášel jednu sonatu ze své obdivované páté sbírky. Králi zdálo se adagio příliš dlouhé a nudné a odešel. Svrchu uvedený kronikář podotýká při tom, zdaž právem či neprávem nechceme rozhodovati, že ho vladář tím za triumf pykati nechal.

Budiž tomu jakkoliv, zkrátka Corelli nepřišel tím do žádných rozpaků a pokračoval žertovně ve své hře; avšak dvořaninové, kteří mu naslouchali, byli příliš otročtí nasledovatelé etikety, než aby byli potleskem odměnili kus, kterýž mlčením královým odsouzen byl. Koncert byl ukončen při hlučném hovoru a žádného potlesku nebylo slyšeti.

(Dokončení.)

*) Scarlatti Alessandro nar. 1650 v Neapoli, od Hasse největší skladatel harmonie v Itálii nazýván, byl vrchním kapelníkem v Neapoli. Složil as 200 mší, 400 kantat a 109 oper a zemř. r. 1725.

Feuilleton.

Divadlo.

V prozatímním divadle dávali se v běhu posledního času: dne 10. ledna „Růžena a Růženka,“ veselohra ve 4 jedn. od Karoliny Birch-Pfeifferové, přeložena od J. St. V neděli dne 11. ledna: Ve prospěch p. Františka Sága ponejprv „Serežán,“ horvátská národní operetka v 1 jedn. Text a hudba od J. N. Koecka. Na to: „Třináct ozbrojených dívek.“ K závěrku: „Honba na medvěda.“ Dne 13. ledna: První pohostinská hra pana Rokytanského. „Kouzelná flétna.“ Veliká zpěvohra ve 2 jednáních od Em. Schikanedra. Hudba od V. A. Mozarta. Ve čtvrtek dne 14. druhá pohostinská hra B. Jungmannové ponejprv: „První den po svadbě.“ Veselohra ve 2 jedn. dle Benedixe vzdělal V. V. Na to podruhé: „Cesta oknem.“ Mezi těmito jednáními tance B. Jungmannové. V neděli dne 18. ledna ve prospěch p. Frant. Ferdinanda Šamberka ponejprv: „Den před volbou“ aneb „Journalisté.“ Veselohra v 5 jednáních od Gustava Freytaga, přeložil Fr. P. Volák. V úterý 20. ledna: „Záhuby rodu Přemyslvského.“

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Brandýsa n. L. Výroční shromáždění zpěv. spolku „Bojana“ v Brandýse nad Labem bylo podle stanov odbýváno dne 11. ledna 1863. Především čten protokol poslední schůze výborové. Napotom podal p. tajemník výroční zprávu o činnosti spolku na rok 1862, kteroužto zde sdělujeme: I. Zevnitřní činnost spolku. Aby se rozjařil život společenský v našem městě a aby se zřídil orgán, jimžto by se v uměleckém ohledu zpěv náš pěstoval, a tím uslechtila zábava, jak zpěvákům samým tak obecnstvu poskytla, aby tu konečně bylo sboru, jenž by dobročinným ústavům napomáhal, sešlo se vícero občanů brandýsských dne 5. ledna 1862 v místnostech zdejší hlavní školy a usneslo se, zaraziti zpěvácký spolek. Stanovy byly ihned prozatímně přijaty a

zakročilo se k vysoké vládě, aby spolek tento povolila a stanov schválila. P. Tadyáš Procházka zvolen jednoduše za ředitele a proti dodatnému schválení stanov zvolen též výbor, jenž dnešního dne od své činnosti odstupuje. Vysoké c. k. místodržitelstvo v Čechách povolilo nařízením dne 28. ledna 1862 č. 1599 tento spolek. Aby se zahájení jeho oslavilo, uspořádána dne 11. května 1862 vokální mše svatá a večer slavnostní beseda, kterážto poslednější jak u obecnstva tak v časopisectvu s příznivým se potkala úsudkem. Čistý výnos 16 zl. 20 kr. věnován jest školám brandýsským. Během roku 1862 konal spolek 5 výletů: Do Skorkova, Ostrova, Kostelce nad Labem, Čelakovic a Cvršovic, do Skorkova a Čelakovic společně se sousedním spolkem staroboleslavským. Taktéž vyslal representaci k slavnosti na Kunětické hoře. Dne 12. července přijal náš spolek jméno „Bojan“ a heslo: „Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti.“ Dne 29. července doprovodili jsme čestného svého úda, c. k. p. vrchního Jana Drexlera k hrobu a zapěli jsme několik pohřebních sborů. Dne 21. září účastnili jsme se v počtu 25 při slavnosti svěcení práporu zpěv. spolku „Hlaholu Nymburského“ v Nymburce. Dne 5. října dávana pěvecká zábava v sále p. Fettrově ve prospěch lomnických pohorých, kterážto 35 zl. 10 kr. a jeden stříbrný tolar vynesla, kterýžto výtěžek ihned k svému účeli přiveden byl. Dne 22. listopadu odbýval náš spolek k oslavení sv. Cecílie vokální mši sv. a večer zábavu společnou. — II. Činnost vnitřní. 1. V hudebním ohledu. Zpočátku evičeno se jest ve zpěvu třikráte téhodně, později však horlivým snažením se váženého p. ředitele Tadyáše Procházky, jemuž zde nejvřelejší vzdány buďtež díky, 6kráté téhodně, což se až podnes zachovává. Naštudováno bylo 41 sborů. 2. V jiných ohledech. a) členy. Spolek náš čítal během roku 1862 v celku 4 údy čestné, 57 výkonných, 2 výkonné a spolu přispívající. Z těchto odpadlo: 1 čestný úd úmrtím. Z činných údů vystouplo 6, opustivších naše město, samovolně vystoupili 3. Vyloučeno bylo podle stanov pro nenavštěvování 13, z nichž dva se stali pouze

prispívajícími. Z činných a zároveň prispívajících vystoupil 1, zůstav pouze prispívajícím. Jest tedy nynější stav údův na konci roku 1862: 3 čestní, 34 výkonných, 1 výkonný a spolu prispívající a 12 prispívajících. b) **musikálie.** Spolek vynaložil na koupení a opisování musikálií 19 zl. 83 kr., má jich 33 čísel a dohromady 75 sborů. Pp. ředitel Procházka, P. Bednářik, Alois Enders a Jan Fetter a j. darovali též některé musikálie spolku. Zvláštní vděčností jest spolek zavázán milovanému p. řediteli Tadyáši Procházkovi, jenž přes 500 hlasů opsal a spolku daroval, čímž mu cenu nejméně 25 zl. přivedl: c) **schůze.** Roku 1862 odbývalo se 5 schůzí valných a 3 výborové. d) **Příjmy a vydání.** Příjmy obnášeli v celku 84 zl. 68 kr., vydání 84 zl. 13 kr., tedy čistý přebytek 55 kr. Dobročinným účelům přivedl spolek 53 zl. 30 kr. (počítaje tvrdý tolar za 2 zl.) Pováží-li se, že spolek pouze k skromným příspěvkům činných údův poukázán byl, a údové prispívající jenom 11 zl. přispěli, musí nás, kteří mladistvému našemu spolku srdečně co největšího zdaru přejeme, neméně příznivý výsledek naší činnosti uspokojit. Vydání byla nutná, jak z účtů složených se lze přesvědčit. Čtvrtletní produkce, jež stanovy určují prispívajícím údům, nemohly se pro nedůstatek těchto poslednějších odbývati. Doufáme ale, že tohoto roku spolku našemu, jenž tak slechetný účel sobě obral za úkol, také u ctěného obyvatelstva našeho potřebné a hojné se dostane podpory a tím, jakož i sverností a vytrvalostí ctěných pp. údův a též horlivým pěstováním zpěvu spolek náš utěšeně vykvete a městu našemu ke cti a ozdobě sloužit bude, k čemuž jedenkaždý, seč síly stačí, svědomitě přispějme. Po této zprávě byly účty veřejně složeny a schváleny. Napotom měla se dát podle programu volba našeho výboru. P. ředitel Tadyáš Procházka děkoval jmenem odstupujícího výboru údům za důvěru, již po celý rok snahy jeho podporovali. Na to vystoupil úd spolku p. P. Bednářik, děkoval výboru vzájemně jmenem ostatních údův za jeho horlivost a péči o spolek a prohlásil se za splnomocněna, projeviti starému výboru důvěru spolku a žádati jej, aby všickni páni výborové i pro příští rok v úřadu zůstali a spolek, jako dosaváde ke cti a chvále řídili a spravovali, k čemuž všickni shromáždění údové nadšeným „Slávy“ voláním přizvukovali. Početn tedy všeobecnou uznalostí zůstal starý výbor ve svém úřadě. Jest tedy jak až do posaváde ředitelem p. Tadyáš Procházka, tajemníkem p. A. Plischke, archivářem p. Václav Hykeš a ostatní výborové jsou: pp. František Müller, Antonín Mašner, Jan Fetter, a Alois Enders. Lze dojem, jenž tato schůze na příbuzné obecenstvo působila, považovati za příznivý; neb přistouplo ještě v tomto samém shromáždění 26 nových údův prispívajících. Ku konci byla hudební i pěvecká zábava, ježto program byl následovní; 1. Overtura k „svatbě Figarově.“ 2. Sbor: „Gdě je slavska domovina“ oo Wintra. 3. Kvartet č. IV. do A-dur od Gyrovce. 4. Sbory: „Žezulinka“ a „Náprej“ od Jenka. 5. Overtura k opeře „Zlodějská straka.“ 6. Valčík od Vogla v českém překladu. Sbory provedeny spolkem zdařile a taktéž i ouvertury a kvartet pp. K. Šeborem (violin I.), Václ. Hykešem (violin II.), Tadyášem Procházkou (alto Viola) a Müllerem (cello). Pan Karel Šebor, nadaný umělec a skladatel, žák absolvovaný pražského konservatoria, jenž meškaje v našem městě z ochoty spoluúčinkoval, oblažil krásnou svojí hrou celé obecenstvo, jež se jak náleží dobře bavilo a skladby častou pochvalou přijalo. Náš „Bojan“ utěšeně se tedy utužuje a voláme mu srdečné „Na Zdar!“ △

Z Budějovic, dne 13. ledna 1863. (Zpěv. spolek.) Pokaždé, kdykoliv nové číslo „Dalibora“ vezmu do rukou, prohlížím dychtivě „kroniku zpěváckých spolků“, jsa té naděje, že „Dalibor“ nějakou zprávu o nově povstalém, českém zpěváckém spolku v Budějovicích čtenářům svým podá*).

* Neměli jsme bohužel ve Vašem městě žádného dopisovatele; nyní však vše vynahradíme.
Red.

Až posud sklamala mne však bohužel vždy naděje má. A přec jest zřízení českého spolku v Budějovicích věcí tak radostnou a záslužnou, že zasluhuje čestného uznání a laskavého povšimnutí všech pěstitelů hudby národní. Protož usmyslil jsem sobě podati veřejnosti stručnou zprávu o spolku našem, jsa té pevné naděje, že tím některé dovednější péro povzbudím, by za příkladem jiných měst zpráv obecenstvu podávalo o Budějovické „Besedě.“ Pod tímto jmenem povstal totiž spolek čtenářský, jehož údové, kteří patřících schopností k tomu mají, opět zpěvácký sbor tvoří. V čele celého spolku stojí vůbec vážený říšský rada poslanec zemský p. Dr. Vend. Grünwald co předseda, místopředsedou jest p. Karel Kryl, zdejší měšťan a horlivý národovec (kterýž se v posledním čase stal též místopředsedou při zdejší obchodní komoře); ředitelem zpěv. spolku jest pan Jan Procházka, bývalý kapelník a majitel hospodářství zde v Budějovicích, a sbormistrem p. F. Chmelík, učitel hudby v Budějovicích. Že při snaze těchto výborných mužů spolek náš utěšeně prospívá a při posavadní přičinlivosti a dobré vůli pánů spoluúddů značné dokonalosti nabyde, nedá se pochybovati. Za ten krátký čas svého trvání obdržel náš spolek dvě čestné pozvání k besedám do Říмова a do Velešína, kdež několik sborů zdařile zapěl a bylo by žádouco, by všickni zpěváčtí spolkové v jižních Čechách sobě hleděli vzájemného spojení s naší „Besedou.“ Na sv. Cecilii uspořádal spolek pěknou zábavu v učební své místnosti, při kteréžto příležitosti krásný, od ředitele kůru p. Vojt. Novotného složený a spolku věnovaný „Otče náš“ výborně přednesl. O ostatních nových sborech od p. ředitele Procházky, p. Šimečka, učitele v Římově, a jiných promluvíme příště obsírněji, jsou pro „Besedu“ zvláště komponovány a byly při spolkových zábavách veskrz zdařile provedeny. Dne 19. ledna uspořádá zpěvácký spolek v sále Mileretském besedu, na kterou se srdečně těšíme a která zajisté hojně navštívena bude. Kojíme se slušnou nadějí, že všickni národovci v Budějovicích a v celém okolí, zvláště pak naše velebné duchovenstvo, k našemu spolku přistoupnou, a jemu k dosažení slechetného cíle svého „vzbuzování národního uvědomění a pěstování národního umění a ušlechtilé zábavy“ dle svých sil nápomocni budou. Pak snadno oželíme oněch, kteří straní se věci národní, by nevyzvali na se hněv několika odrodilcův, majíce zmužilost svou v patách a srdce v žaludku. Podruhé více, tehdy — na shledanou! —f.

Z Domažlic. (Prání stran školy pro zpěv. — Spolek Cecilie.) Vyučování zpěvu na zdejší podreálce dochází letos většího účastenství než roku předěšlého. Nemilé zdržování při vyučování jest však psaní not i textu na tabuli, čímž se mnoho času ztratí, dále i ta nehoda, že žáci, jsouce obyčejně v psaní not ještě necvičení, z tabule dílem chybně, dílem velmi neouhledně opisují. Bylo by tedy žádouco, kdyby některý z pánů skladatelů příruční knížky pro žáky vydati se odhodlal, jenž by krátce pravidla hudby, hlavně jen začáteční, obsahovaly; z většího dílu aby v nich umístěny byly některé solfeggie, méně známé kostelní písně jakož i národní a sice dvojhlasně (takto by se pro vícero škol hodily, kde se smíšený zpěv sborový pro nedostatek basů a tenorů zavésti nedá), pak troj- i čtverhlasně. Musily by ale hlasy každý zvlášt otisťen býti; neboť posud vydané školní zpěvníky, jako Vodňanský, Karlíkův atd. nemožno hned začátečníkům do ruky dáti, poněvadž jim nespadao ze čtyř pod sebou stojících not právě ony hledati, jenž se pro jich hlas hodí. Při delších písních stačilyby jedna aneb dvě sloky, aby se knížky takové nezdražily. Myslím, že by nám asi nejlépe p. L. Zvonář posloužil, kdyby na základě uveřejněného návodu ku zpěvu pro učitele, i tuto práci pro žáky predevzal. — U nás jest již starší spolek hudební „Cecilie“, jehož účelem jest hlavně pěstování hudby kostelní; o tom se posud, jak mi známo, ve veřejných listech nikdo nezminil. Jsem též údem jeho výkonným, a ačkoli bych se propuštění z něho báti nemusil, kdy-

bych o něm veřejně promluvil, nečiním toho přec z příčin důležitých. A přec jest starou známou pravdou, že činnost spolku, zvláště veřejným posouzením se oživuje. Kdy pak si asi někdo zde na „Cecilii“ vzpomene?

Z Hořovic. (Zpěv. spolek. — Divadlo.) Správní výbor učinil před nedávnem vyzvání k zdejšímu měšťanstvu, aby náš tvořící-se spolek dobrovolnými příspěvky podporoval a jest se nadíti, že se našemu spolku od našeho probuzeného obyvatelstva výdatné podpory dostane. Jakmile se zdejší zpěvácký spolek definitivně uspořádá, hodlám Vašemu listu o jeho činnosti zprávy podati. Zbývá mi ještě něco o zdejším ochotnickém divadle se zmíniti. Tuto zimu sestoupilo se několik mladíků, chtějících několika divadelními představeními občanstvu za dlouhých večerů zábavy poskytnouti. To se jim také povedlo, neboť se zdařilými hrami obecnstvu velmi zavděčili. Mezi ochotníky vynikali: pánové Odl, Bouček, Milinovský, Steffal, Vrátný, pak slečny: Vondrichova, Kokšova, Šteffalova a Žaludova. Škoda jen, že náš mladý lid ochotnické divadlo tak málo podporuje. Ačkoliv v městě našem výdatných sil se nalézá, přece se jich ještě malý počet přihlásil, jižto by chtěli na prknách divadelních účinkovati. Jeden je ostýchavý, druhý nedůvěruje své paměti, třetímu se nelíbí to neb ono, a proto jest ten skromný hlouček ochotníků jen na sebe sama odkázán, což při provozování znamenitějších kusů vadívá. Doufáme však, že se všechny překážky obezřelým divadelním výborem k jeho prospěchu překonati dají a že nás v nejbližší saisoně noví údové hodně překvapí. Sl.

Z Hradce Králové. (Humoristická zábava pěvecké jednoty Slavjanské. — Hudba chrámová. — Zpěv děvčat v dívčí škole u sv. Ducha. — Ochablé produkce večerní učitelských čekatelů.) Pěvecká jednota „Slavjan“ uspořádala 31. prosince m. r. večerní humoristickou zábavu v místnostech měšťanské besedy a dokázala, že i při oslabení jednoty všelikými okolnostmi s to jest nám podati nejzdařilejší večerní zábavy, kterých zde pohříchu mimo divadlo pozřídka bývá. Provedeny: „Pozdravení pěvcovo“ od Veita, „Odvedeného prosba“ od Křížkovského, „Humoristické čtení“, ouvertura, od smyčcového orchestru „Bílá paní“ od Boieldieu, „Zemanova láska“, tenorové sólo s průvodem sboru od Gumberta, „Radostné cestování“ od Nápravníka, „Stesk po domovu“ pro piano od Lannera, Humoreska z Besedníka, „Strunám“, sbor horvatský od Jenka, ouvertura „Básník a rolník“ od Suppé-a, pro smyčcový orchestr. Komedie pimprlová „Šnofonius a Mordulina“, „Vltava“ od Vogla, „Tombola“ a na „Vlast“ od Láblera. Rceme-li, že od prvního čísla do posledního vše zdařile provedeno bylo k všeobecné spokojenosti obecnstva, které se tenkrát z kruhu měšťanského nad obyčej čteně sešlo, podali jsme jistě úplně pravdivou zprávu, nemůžem však opomenout zmíniti se o zvláštním provedení sborů: „Odvedeného prosba“ a „Na Vlast, po kterých tleskotu nebylo konce, a kteréžto tenorové sólo „Zemanova láska“ a „Radostné cestování“ opakovány být musely. Mnohý by si byl ovšem prál opakování „Humoresky“ a i pimprlové komedie s živými figurami, které velkou švandou nám působily. Všeobecné přání bylo opakování co nejdříve podobné zábavy. Mezi tím co pěvecká jednota při dost slabých silách se všemožně snaží nejen dobyté jméno zachovati, ale i dále pokračovati, jak skvěle brou pro smyčcový orchestr to dokázala, upadá naše chrámová hudba skrz na skrz v nejhorší skoro kočičinu, že člověku líto jest času strávití při také hudbě v chrámu Páně, nemoha se ani modlit, aniž povznésti se k Bohu, pro tu krásnou hudbu. Možno-li také, aby jinak bylo? Ochotníci všeho druhu požádají se zrovna do kostela, neviděvše nikdy noty, a co rádný hráč možné by učinil, méně schopný i při dobré vůli kazí, ředitel kůru však, staričkový muž, měl by konečně v zasloužený odpočinek dán, energický muž na jeho místo dosazen, platy však jak řediteli kůru, tak i choralistů přiměřeně času zvýšeny býti, aby choralista za mizerný plat

40 zl. šajnu, celý rok pracovati nucen nebyl, až jsa rádně placen, nejen povinen, ale i láskou k hudbě puzen, úloze své jak sluší, chrámu kapitolnímu zadost učinil. — V tétěž míře jak chudoba chrámová u sv. Ducha, provádí se naše zbožné písně od dívek, v dívčí škole o hod. 9. Bývaly časy, kdy o této hodině i Škroupova všeobecná mše pro lid od dítek školních řízením zasloužilého učitele p. Vorbesa s největší pílí provozována byla, a písně chrámové s potěšením každý naslouchal, nyní však, kde hlavní škola od dívčí oddělena i v chráme, nemožno bez zloby naslouchati krákorání jednotlivých děvčat, kdežto právě děvčata povždy ku zpěvu největších vloh mívají. I zde tedy je přání na místě, by se někdo opuštěných dívek ujal a je k pravému a zbožnému zpěvu vedl. — Co hudba chrámová i zpěv v největším úpadku jest, ustali i čekatelé učitelští od oblíbených soukromných večerních produkcí, ačkoliv při malém, nicméně vybraném kruhu ctitelů hudby, kterýmžto způsobem kandidáti nejen v hudbě velmi zdárně pokračovali, slušnému předstoupení před obecnstvo si zvykali, ale i vůbec prospěchu v každém ohledu nabývali, litovati nám tehdy, ale přáti sobě opakování jejich produkcí večerních.

Z Jičína. (Produkc e.) Dne 4. ledna b. r. uspořádal zpěv. spolek v Jičíně pro své přispívající údy v spolkovém roce 1863 první periodickou produkci ve zpěvu. Program byl následující: I. Oddělení: 1. Ouvertura ze zpěvohry „Zedník a zámečník“ od Aubera. 2. „Kadrylla z moravských národních písní“ od Ferd. Hellera. 3. „Tiše, tiše, sláva kráčí“ z písní královny Alžběty od Er. Vocela, složil Fr. Pivoda, op. 21. čís. 4. 4. „Gondoliera“ od V. Müllera. 5. Ouvertura ze zpěvohry „Jan Pařížský“ od A. Boieldieu. II. Oddělení: 6. Arie pro křídlatec od Donizettiho. 7. a) „Horo, horo, vysoká jsi,“ národní a b) „Husitská“ od Krova, pro sbor upravil Ferd. Heller. 8. „Pěvce a pastýřka,“ dvojpěv pro jeden ženský a mužský hlas v průvodu piana od J. L. Zvonáře. 9. „Píseň cestujících po vlasti“ od Fr. Abta. 10. Ouvertura z národních písní od Tittla. Provedení všech na programu udaných čísel bylo zdařilé, a počkalo se s všeobecnou pochvalou a uznáním; nicméně vynikla některá čísla zvláštní úsečností, rázností a správností v přednesení. — Zejména to platí o ouvertuře „Zedník a zámečník,“ o písní „Tiše, tiše sláva kráčí,“ o kadrylle z národních moravských písní, o arii pro křídlatec, o dvojpěvu od Zvonáře, a hlavně o „Husitské,“ kteráž s nadšením přijata byla a opakována býti musela. Chvalného podotknutí zasluhuje, že naše měšťanstvo hudebních zábav sobě všímáti počíná, a pro důstojnou chrámovou hudbu smyslu nabývá. Jestliť to vůbec známka, že dobrá hudba a zpěv svého účinku se nemínou, jakmile s láskou a obětavostí se pěstují. Nastoupivše takto dráhu k lepšímu, doufáme, že hudební poměry u nás vždy víc a více zkvétati budou, a těšíme se, jak brzy jen možná, na novou produkci našeho pilného zpěváckého spolku. △

Z Lomnice v Budějovicku. (Divadlo. — Zpěv spolek.) Poněvadž málo lze se dočísti z krajiny naší v listech těchto, pustil jsem se tuto sám (nemoha se jiného dočkat), abych Vám také nějaké zprávy o našem městě podal. Máme zde ochotníky divadelní, kteříž čas od času nám hezké zábavy poskytují; a zajisté lépe a zdařileji by hráli, kdyby — to zpropadené kdyby — měli dosti posluchačů. — Není snad nic nudaějšího, jako když jest více herců nežli posluchačstva, a to se u nás již několikrát stalo. Možno, že budete myslet, že věc přeháním, ale — věřte nebo ne — jest to skutečná pravda. Kde chyba vězí, netřeba dlouho přemýšlet, an každý hned uhodne, že v netečnosti obecnstva, kteráž podkopává zdar krásných umění a všeho dobra. Vzdělání člověka záleží v čtení dobrých kněh a navštěvování divadla; kde pak máme se vzdělati, málo čtouce a o divadlo nedbající. Máme však naději, že naše mladší obyvatelstvo té věci sobě lépe povšimne a shledaje dobrý výsledek, všemožně podporovati bude. Lépe jest v divadle se vzdělávati a přitom

vyrážeti, nežli pro ledajakous maličkost u sklenice se hádati a druhý den — žalovati! — Máme též zpěvácký spolek, jenž vysokého potvrzení každodenně očekává a dosti statně sobě počíná: nemaje ale času, ponechávám si podrobnější pojednání o něm na podruhé a doufám, že mi možno bude s radostí vědomost dáti o přihlášení-se mnoha přispívajících údů, jež až dosud mu chybí.

Z Tábora. (Produkce zpěv. spolku.) Dne 14. t. m. odbýval zpěv. spolek produkci v místnostech zdejší městské střelnice. Vstoupivše do prostrannosti této, divili jsme se nemálo, jak četně domácími i venkovskými hosty návštěva zastoupena byla; zvláště vynikala naše krásná pleť skoro zúplna v národním kroji. Co jsme nejdříve slyšeli, bylo sextetto; na to zapěl zpěv. spolek sbor „Milenka“ od Jelena; byl ovšem dosti dobře přednesen, přec upozorňujeme, že píseň tuto něžnost prochvívá a proto zde jen láskyplným přednosem žádoucího cíle dosíci lze. Na to následovala „Ukolébavka“ (sólo quarteto) od Kücken. Duchaplný přednos tohoto čtvero zpěvu působil na obecenstvo, že hojným potleskem a sem a tam se ozývajícím „výborně“ úplného uznání došel. Dobrá věc řádně provedená sama se chválí; tudy netajíme, že jen toto nám bylo z celé produkce rozkošnou pochoutkou. Netrpělivě očekávaly roztomilé dívčiny šťastné chvíle, by se již již jen v kole pohybovati mohly; proto po malých přestávkách slyšeli jsme „Stásu čarodějnic“ od Horáka velmi precísne přednesenou a posledně „Pochod“ od Abta. Chvalně zmíniti se musíme o hudbě, neb byla tentokráte daleko lepší obsazena jako minule v besedě měšťanské, a milovaný p. Enderle hrál jako anděl (bohužel že bez křídel); nebylo tedy divu, že naše bujará mládež stále jako o závod tančila. Velmi příjemnou zábavu připravil nám tímto večerem zpěv. spolek, začez mu a jmenovitě ředitelstvu, které se o všestranný pořádek přičiňovalo, své nejsrdečnější díky vzdáváme, těšice se, že nás v brzku zpěv. spolek opět něčím podobným oblaží. — — — k.

Kronika zpěváckých spolků.

** Příbramský zpěv. spolek „Lumír“ uspořádal dne 11. ledna v sále na „Střelnici“ společenský ples.

** Jindřichohradecký zpěv. spolek uspořádá ve čtvrtek dne 22. ledna v 7 hod. v sále ostrostřeleckém večerní vínek, jenž za mnohými překážkami během r. 1862 odbývali se nemohl. Doufáme, že se jak programem tak i provedením dostane obecenstvu krásné zábavy. V neděli na to dne 25. ledna odbývati se bude valná schůzka spolku za příčinou skládání účtů na rok 1862, načež následuje volba výborů. Bylo by žádoucí, aby s povolením vys. úřadů stanovy spolku tohoto se poněkud změnily a výbor i členy přispívajícími se rozšířil. Zv.

** Tábořský zpěv. spolek uspořádal dne 14. ledna v sále na Střelnici zábavu, jejížto program byl následující: 1. Sextetto. 2. „Milenka“, sbor od Jelena. 3. Deklamace „Jindy a nyní.“ 4. Sólové kvartetto „Ukolébavka“ (z něm.) od Kücken. 5. Sbor „Stása čarodějnic. 6. Besední čtení. 7. Sbor: Pochod (z něm.) od Abta. 8. Hudba.

** Chotěbořský zpěv. spolek přijal jméno „Dobrovan“ a počíná chvalně prospívati.

** Roudnický zpěv. spolek „Říp“ uspořádá dne 25. ledna v tamnějším hostinci „Restaurace“ besedu, po nížto taneční ples následovati bude.

** Slánský zpěv. spolek „Dalibor“ uspořádal dne 14. ledna besedu a taneční zábavu. Přednášen byl Voglův valčík, quodlibet z českých národních písní, Slovan a pochod od Abta. Všechny sbory byly s úspěchem provedeny a potkaly se s pochvalou obecenstva.

** Ve Frenštátě odbývala se 6. ledna na vyzvání „Moravana“ akademická zábava v prospěch nuzných tkalců.

Předneseny byly: 1. „Utonulá“ od Křížkovského, na to fraška „Jeden z nás se musí oženit“ v 1 jednání od T. 3. „Bledé hvězdy“, basové sólo s průvodem fisharmoniky od R. K., zpíval výtečný baritonista J. M. Wieser. 4. Deklamace „Smrt zrádce vlasti“, přednesla B. Kostelníkova. Konečně „Lovecká“, sbor od J., kteráž tak veliký dojem učinila, že se po bouřlivém potlesku opakovati musela.

** Přerovský zpěv. spolek „Přerub“ uspořádal dne 26. prosince 1862 koncert, v němžto následující skladby předneseny byly: Sbor „Moravan“, „Svorný duch“ od Suchánka, smyčcový kvartet vedením p. Marka (houslisty). P. Skála co host z Vídně přednášel píseň „Slezské víno“, v nížto jeho baryton značně vynikl. Sl. Otavova deklamovala vzorně a s úplnou něžností báseň „Štědrý večer“ a dosáhla všeobecné pochvaly. Pan Dvořák přednesl deklamaci „Veselou bídu“ výborně. Čistý výnos 12 zl. 64 kr. věnován byl Přerovské nemocnici. Přerovský spolek účastnil se též v besedě dne 27. pros. v Tovačově davané a dosáhl chvalného úspěchu. Mor.

** Zpěv. spolek Berounský „Slavos“ bude odbývat dne 25. t. m. „na Plzeňce“ besedu; čistý výnos určen k zakoupení piana.

** Polenský zpěv. spolek uspořádal v neděli dne 18. t. m. první hudební a taneční zábavu v letošním masopustě.

** V Novém Strašecí zřízen zpěv. spolek.

Ochotnická divadla.

Divadelní ochotníci v Čáslavi opakovali v neděli dne 11. ledna na všeobecné přání představení veselohry: „Sládci“ aneb „Pivovár v Pivoňkově.“ Čistý výnos připadne stavebnímu školnímu ústavu. — Na ochotnickém divadle ve Vysokém pod Krkonoši odbývali tamnější ochotníci ve prospěch školního fondu „Zaklený princ“, dramatický šprým ve 3 jednáních, překladem dra. Ant. Háka. Na to: „Študent“, šprým od F. K. Drahoňovského, přednesl p. J. Vodsedalek. — Divadelní ochotníci Poděbradští provozovali dne 11. t. m. „Pražského flamendra“ velmi zdařile. — Vrátenští ochotníci dávali dne 11. t. m. představení „Bratr honák“ aneb „Vonkované v hlavním městě.“ Po skončeném divadle byl uspořádán taneční ples, při kterém se též obecenstvo příjemně bavilo. — Divadelní ochotníci v Novém Strašecím provozovali před nedávnem veselohru „Ona mne miluje.“

Z Prahy.

— Naše krajanka sleč. Rosa d'Or, virtuoska na housle, dala se dne 10. ledna večer v sále zpěváckého spolku v Briegu (Pruské Slezsko) slyšeti a uspořádala ve středu dne 14. ledna tam svůj vlastní koncert. První večer přednášela známou fantasijní kaprici od Vieuxtempse, Melancholii od Prumea a Ernstův Karneval Benátský. „Schlesische Zeitung“ vyslovuje se o její hře následovně: „Obdivovavše se velké sběhlosti umělkyně u překonávání všech těžkostí první krásné skladby, byli jsme uchvázeni přednosem Prumeovy Melancholie. Zdálo se nám, jako kdyby nemohl žádný muž s takovým citem dotčenou skladbu přednáseti, jako kdyby byla schvalně pro ženskou ruku složena; čistě co zvonky jasné, zněly podvojně tóny a zvláště krásný flageolet unesl posluchače k bouřlivé pochvalě. Ernstův Karneval slyšeli jsme zde častěji a obdivovali jsme se vždy obratnosti virtuosa, umělkyně tyto přednášejícího. Rosa d'Or, která všechny nesnadnosti technické snadně překonala, předvedla nám v duchu maškary a jejich rozmary karnevalu, skoky pierrotů, vážné kroky starců, žerty mladíků atd. a oživila tímto podivu hodné kapriole houslí.“ — Až dosud dopisovatel, dále se však dovídáme, že sl. Rosa d'Or do Poznan se odebeře.

— Slovítnému našemu průmyslníku p. Václ

Červenému, továrníku hudebních nástrojů v Hradci Králové, dostalo se v těchto dnech vyznamenání od saského krále, kteráž tím významnější jest pro něho, anto vychází z ciziny a jemu beze všech vznešených přímluv toliko za jeho veliké zásluhy o vojenskou hudbu uděleno bylo. Vyznamenání to záleží ze zlaté medailie, ku saskému Albrechtovu řádu příslušící. Výtečný tento továrník daroval hudební škole vojenské v Praze hudební nástroj bas do B v ceně 160 zl. r. č.

— Dekoráčnický malíř zdejšího prozatimního divadla pan Kautský, obdržel velmi čestné pozvání za dekoráčnického prvního malíře k divadlu dvornímu ve Vídni, kterážto místo je spojeno s ročním služným 3000 zl.

— Pan F. J. Čížek, bývalý člen společnosti Zöllnerovy, obdržel povolení k zřízení divadelní společnosti ovdovělé paní Prokopové. Pan Čížek snaží se získati pro sebe nejlepší síly, ježto se u kočujících společností nalézají, a lze se nadíti, že se pod jeho řízením vzorná divadelní společnost utvoří.

— M. H. Karták, činný to obchodník v Budějovicích, vede od nějakého času obchod v musikáliích a za tou příčinou upozorňujeme všechny sl. zpěvácké spolky v jižních Čechách na jeho závod, který se naproti biskupské residenci nachází. Všechny nejnovější skladby českých a jiných skladatelů možná u něho dostati lépe, než u kteréhokoliv cizince, jenž za naše peníze nám ještě spílá.

— Konservatorium a škola dramatická. Ve feuilletonu „Nár. Listů,“ čís. 10. klade se našim pp. poslancům na srdce, aby k tomu pracovali, by naše konservatorium, které takřka živorí za zemský ústav prohlášen, a ze zemských důchodů vydržován byl, aby se v něm dramatická škola zřídila a aby možná-li varhanický ústav s konservatorium splynul. Tuto myšlenku projevíli jsme v čísle 15. „Dalibora“ r. 1861 v článku nadepsaném: „Jak by se dala zříditi hudební akademie a dramatická škola v Praze?“ a těší nás, že hlas náš nebude přec volajícím na poušti, pakliže naši pp. poslancové důležité této záležitosti se ujmou a ji sněmu přednesou.

— Světově známý skladatel Richard Wagner — tvůrce oper „Tannhäuser,“ „Lohengrin,“ „Rienzi“ atd. přijede tento týden z Vídně do Prahy a uspořádá tu dne 25. ledna v sále na Žofině koncert, jenž hlavně své skladby, jmenovitě též ouvertura k „Meistersänger“ obsahovati bude.

— Naš krajan p. Popper vystoupil v sedmém orkestrálním koncertě ve Vratislavi a dosáhl výtečným přednosem Goltermannova koncertu A-moll a své fantasie skvělého výsledku.

— Pan Knina, pianista, rodem Pražan, jenž před několika lety uměleckou cestu do Rus podnikl, zařizuje si v Žitoměru hudební školu.

— Pan Vecko, druhdy učitel zpěvu v Mladé Boleslavi, bude co nevidět v českém prozatimním divadle debutovat.

— Hudební zkouška k národní besedě, kteráž se v neděli dne 18. ledna v sále na Žofině odbývala, těšila se velmi četné návštěvě a obsahovala zajímavé skladby z oboru taneční hudby. Předkem líbily se však taneční kusy od kapelníka Sokolů p. Čenka Vinaře, jmenovitě jeho kvapík „Protiklus“

— „Katynka“ — Besední čtverylka, která se i z části opakovati musely. Podobně došly velké obliby Andulka, polka mazurka od Fr. Wintra a „Beseda“ od Ferd. Hellera, které se opětovati musely. Veškeré skladby taneční byly, vyjma Strausse, od českých skladatelů a byly od Sokolské kapely precisně provedeny.

— Tomášovo velké rekviem dávalo se 13. ledna ve Vídni na den úmrtí vévody Jasomirgotta.

Hudební literatura. „Masopustní dar“ (Carnevalspende) je titul nového alba s 6 cenou poctěnými tanečními

komposicemi od Danzra, Nickerla, Flögla, Žežuláka, Potůčka a Faulwettera, ježto nákladem činného L. Fleischera v Praze vyšla. Někteří z těchto komponistů mají v literatuře taneční hudby již známá jmena a jejich tiskem vyšlé skladby taneční těší se v nestranných kruzích dobré pověsti. Danzerův valčík „Myrthenblüthen“ je velmi přiměřená melodická skladba, která navzdor mnohým upomínkám na Strausse atd. vždy si přátel získá. Nickerlova kadryla „Camelien“ a Faulwetterův kvapík „Florentinek“ přestály při hudební zkoušce spolkového plesu dne 26. prosince již zkoušku ohněm a byly velmi příznivě přijaty. Žežuláková polka tremblante „Damenspende“ najde as v brzkou pro své snadné vyvedení přístup, zvláště u dam. Chyba v závěrečném taktu první části tria ruší sice trochu (f v bassu musí se vynechat); avšak zdá se, že se to stálo vinou rytce, což se při té okolnosti, že skladby tyto v Lipsku tištěny jsou a revisi nepodlehly, prominouti dá. Album toto doporučujeme všem přátelům taneční hudby již za tou příčinou, jelikož všechny kusy velmi snadno provésti se dají. Úprava jeho je velmi elegantní, rytba a tisk velmi obezřelý a cena šesti kusů (2 zl. r. č.) velmi mírná.

Obzor umělecký.

— Adolf Kullak, hudební spisovatel a skladatel, zemřel dne 25. prosince 1862 v Berlíně, kdež zaujímal místo profesora na konservatoriu.

— Sg. Paolo Giorza, známý skladatel balletní hudby, obdržel od krále Viktora Emanuele rád sv. Morice.

Dur a moll.

Anexenor, slavný harfenista ze Syany, obdržel od římského triumvíra Marca Antonia za svou výtečnou hru na harfu zvláštní tělesní stráž a čtyry města k své vyživě.

Podivuhodná veselohra. R. 1808 vyšla v Paříži veselohra „La piece sans A“ (Kus bez A), v nížto se žádného A nenacházelo.

Emanuel Gutierrez, kapelník krále Španělského, zhotovil si ještě za svého živobytí následující náhrobní nápis: „Zde odpočívá Don Emanuel Gutierrez, kapelník královský. Když přišel do nebe, pravil Bůh k andělům: „Nyní mlčte a nechte kapelníka Gutierreza hrát.“ Mnozí z našich moderních virtuosů nebudou v této španělské aroganci nic nápadného viděti.

Opera Adam. V jedné starošpanělské operě „Adam“ nachází se též arie, v nížto ctěný praotec Adam první Pána Boha na kolenu prosí, aby ho nestvořil. „Přicházíš pozdě“ zvolá pán Bůh a zpívá nato s Adamem duetto.

Neobyčejný lék. Anglický herec Matthew zemřel, před smrtí ještě žert prohodiv. Jeho sluha zmátl se, když mu lék podával a dal mu místo léku, na lžici inkoustu. Druhý přítel, jenž přítomen byl, spozoroval to a byt nad tím celý bez sebe „Buď bez starosti“ pravil umírající tiše, „nyní spolknou kus pijavého papíru a napravím takto chybu. Nato se obrátil a — zemřel.

Stáři zesnulých českých skladatelů a virtuosů. Josef Matějka 26 let, Josef Slavík 27, Karel Koptiva 29, Hugo Voříšek 34, Hans Seeling 36, Jos. Sokol 37, Fr. Brixi 39, Jakub Scheller 41, Ant. Rosetti 42, Bedř. Fr. Hürka 43, Jos. Mysliveček 44, Leop. Gassmann 45, Fr. Rosenkranz 46, Ondř. Kusý 48, Ladislav Dussek 50, Linda Matoušek 51, Karel Pič 52, Rob. Führer 54, Punto (Stich) 54, Fr. Ign. Louska 56, Fr. Lintner 57, Em. Bened. Žák 58, Ant. Vránický 59, Fr. Škroup 61, Theodor Krov 62, Frant. Dušek 63, Jan Oelschlegel 64, Václ. Růžička 65, Seger 66, Josef Jelínek 67, Jan N. Vitásek 69, Fr. Tůma 70, Mich. Angstenberger 72, Jiří Benda 73, Vaňhal 74, Mareš 75, Václ. Tomášek 76, Matěj Sojka 77, Kuchař 78, Ant. Heinrich 80, Norb. Seeliger 84, Jirovec 86.

Listárna.

Panu —f v Buděj. Račte nám častěji dopisovati.